

Zilveren Anjer voor Klaas Post

▲ Klaas Post ontvangt de Zilveren Anjer van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit handen van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix. (Floris Heuer)

Jelle Reumer [emeritus hoogleraar paleontologie, Universiteit Utrecht; j.w.f.reumer@uu.nl] **Kees Moeliker** [directeur, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; moeliker@hetnatuurhistorisch.nl] **Bram Langeveld** [conservator, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; langeveld@hetnatuurhistorisch.nl] **Anne S. Schulp** [hoogleraar paleontologie, Universiteit Utrecht en onderzoeker, Naturalis Biodiversity Center, Leiden; a.s.schulp@uu.nl]

In het Koninklijk Paleis Amsterdam ontving Klaas Post op 9 juni 2022 de Zilveren Anjer van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit handen van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix. Deze onderscheiding is een eerbetoon aan mensen die zich met hun expertise, tijd of geld bijzonder inzetten voor cultuur of natuur in het Koninkrijk der Nederlanden. Klaas Post ontving de Zilveren Anjer voor zijn rol als mecenas bij wetenschappelijke expedities en zijn werk als bevoegde kenner op het gebied van fossiele zeezoogdieren (Cetacea en Pinnipedia). Zijn grote verzameling fossiele zeezoogdieren heeft hij aan het Natuurhistorisch Museum Rotterdam geschonken. Hij is sinds het jaar 2000 als honorair conservator en honorair onderzoeker verbonden aan het Natuurhistorisch (Plaisier 2004).

De laudatio, die werd uitgesproken door Pauline Meurs, voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds, vatte zijn verdiensten treffend samen: "Van visser werd u

een *citizen scientist*, een centraal figuur in het onderzoek naar fossiele zeezoogdieren. Met ontdekkingen, expedities, publicaties, tentoonstellingen, kennisoverdracht aan studenten en het publiek, gulheid en een tomeloze inzet. En het geduld van de visser."

Waardevolle onderzoekscollectie

Klaas Post schonk zijn privécollectie - ruim 10.000 fossiele skeletdelen van zeezoogdieren die in ruim drie decennia met name uit de zuidelijke Noordzee tussen Nederland en Engeland werden opgevisst - in 2006 aan Het Natuurhistorisch (Visscher 2007). Deze collectie is de grootste ter wereld en bevat prachtige tentoonstellingsstukken en wetenschappelijk uiterst waardevol materiaal. Daarnaast publiceerde hij ruim 80 wetenschappelijke artikelen en beschreef hij ruim 20 nieuwe soorten fossiele zeezoogdieren. Bijzonder hierbij is dat hij een *selfmade* paleontoloog is - een autodidact op zijn vakgebied die internationaal aanzien geniet. Hij werkt daarbij samen

met wetenschappers uit onder andere Peru, België, Frankrijk en Italië.

De collectie Post bleek bijvoorbeeld van onschatbare waarde bij onderzoek aan de grijze walvis (*Eschrichtius robustus*). Deze soort stierf in historische tijd in de Atlantische Oceaan uit. Mede dankzij maar liefst 74 botten uit de door Klaas Post geschonken collectie, kon er in 2015 voor het eerst nauwkeurig onderzocht worden welke factoren (klimaat, walvisjacht e.d.) verantwoordelijk waren voor dit uitsterven. De resultaten kunnen nu bijdragen aan beschermende maatregelen voor de nog bestaande populatie in de Grote Oceaan in een veranderend klimaat (Alter *et al.* 2015).

Zijn werk, samen met een internationaal team, in de woestijn van Peru leverde in 2010 een spectaculaire nieuwe soort op: *Livyatan melvillei*, een roofpotvis met 'de grootste muil ooit', waarvan een prachtige reconstructie permanent in het museum te zien is (Lambert *et al.* 2010).

In 2014 ontdekte Klaas Post een

▲ In 'Oerwalvissen - fossiele schatten uit de Westerschelde en de grootste muil ooit' ontdekken bezoekers onderzoeksresultaten van Klaas Post: unieke walvisfossielen uit de Westerschelde en een reuzenroofpotvis met de grootste muil ooit. (Bram Langeveld)

unieke fossiele walvisfauna in de Westerschelde. Expedities - steeds door hem geïnitieerd, gecoördineerd en gefinancierd - met een visserschip in 2014, 2015, 2016, 2018 en 2019 leverden grote brokken groenige glauconitische zandsteen op met daarin spectaculair bewaard gebleven schedels en skeletresten van nog nooit eerder gevonden soorten walvissen en dolfijnen, en ook van haaien en zelfs een lederschildpad (Post 2016). Fossielen van deze kwaliteit zijn maar van enkele vindplaatsen wereldwijd bekend. De fossielen werden gedateerd op 7,5 tot 8,8 miljoen jaar oud. Hij schonk deze fossielen niet alleen aan Het Natuurhistorisch, maar prepareerde de meeste ook eigenhandig - honderden uren noeste arbeid met een tandartsboor. Bovendien betreft hij internationale (jonge) collega's bij het beschrijven van de nieuwe soorten. Tot op heden zijn drie soorten beschreven en er zullen er nog circa vier volgen. Dit unieke materiaal is permanent te zien in het museum in de tentoonstelling 'Oerwalvissen'. ◀

Bronnen

- Alter, S.E., Meyer, M., Post, K., Czechowski, P., Gravlund, P., Gaines, C., Rosenbaum, H.C., Kaschner, K., Turvey, S.T., van der Plicht, J., Shapiro, B. & Hofreiter, M. 2015 - Climate impacts on transoceanic dispersal and habitat in gray whales from the Pleistocene to 2100 - *Molecular Ecology* 24: 1510-1522
- Lambert, O., Bianucci, G., Post, K., de Muizon, C., Salas-Gismondi, R., Urbina M. & Reumer, J. 2010 - The giant bite of a new raptorial sperm whale from the Miocene epoch of Peru - *Nature* 466: 105-108
- Plaisier, K. 2004 - De collectiebeheerders, aflevering 19 Klaas Post - *Straatgras* 16: 37-38
- Post, K. 2016 - Ex situ zoogdierfossielen, een Nederlands erfgoed? - *Straatgras* 28: 36-37
- Visscher, T. 2007 - Collectie Post verhuist naar NMR - *Cranium* 24(1): 3-4

▲ De onderscheiding is een zilveren medaille in de vorm van een rood geëmailleerde heraldische roos waarop een gekroonde gestileerde anjer is afgebeeld samen met de 'B' van Bernhard. Het omschrift *Tua res agitur* betekent 'Het gaat om uw zaak'. (Kees Moeliker)